

“ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿਆਮ ਫੇਰੀ ”

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿਆਮ ਫੇਰੀ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

kirpal.singh.chana

" ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿਆਮ ਫੇਰੀ "

(ਭ: ਮਾਰਚ 1962)

ਮਨਕਾਲ: ਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿਆਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦਿੱਤਾ (੨੨)

ਵੇਰੇ ਦਰਸਨ ਦੇ ਕੇ ਭੁਲੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ-ਮਾਰਗ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਵੱਡੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵੇਰ ਮਿਆਮ ਨੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੁਰ-ਗੱਦੀ ਨਾਮੀਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹੋਣ ਨੇ (ਨਾਮ-ਸਿਆਮ) ਸਮੇਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤਰਕੀਬ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਚੰਕੜੇ ਦੇ ਉਭਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਹੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਵੇਰੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਵਿਖੇ ਹੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ "

ਗੀਬ-ਨਿਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿਆਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ ਸੰਨ 1934 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ-ਕੀਰਤੀ ਵਿਚ ਹੋ ਚੋਨਤੀਆਂ ਮਾਰਦਾਸ ਤੇ ਤਾਰ ਗਾਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਇਸਦੀ ਇਸ਼ਾਰਤ ਸੀ ॥ ਸੰਨ 1933 ਵਿਚ ਚੰਕੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੇਠ ਮੋਹਰਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਸਨ ਉਹ ਸਿੱਖੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਰ ਤੇ ਗਏ ਤੇ ਕਾਫੀ ਤਰਲੀਫ਼ ਪਾਈ ਤਾਂ ਮਾਧੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੀਬ-ਨਿਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ, ਇਹ ਮਾਰਗਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼, ਮੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਰਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਤੇ ਜੱਥੇ ਸਮੇਤ ਦਰਸਨ ਦੇਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਪਰਥਾਵੇਂ ਗਾਹੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ-ਕੀਰਤੀ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਰਹੀ ਬਿਨੈ ਕਰ ਭੇਜੀ ॥ ਵੁੱਜੀ ਚੋਨਤੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਉਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਚੰਕੜੇ ਵਿਖੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨਾਮਤ ਅਖੰਡ-ਪਾਠ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਜੀਰਤਨ ਤੇ ਜੀਗਰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਚੰਕੀ ਛੱਤ ਤੇ ਸੰਗਤ ਦੋਠ ਕੇ ਵਿਚ ਹਟਾਂਦਰਾ ਵੀ ਕਰਦੀ ਤੇ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਗਤ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਆਈ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਚੰਕੜੇ ਵਿਚੋਂ ਵਿਗਰ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਜਾਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਤੇ ਅ-ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਕਿਉਂ ਨਾ ਗੀਬ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ-ਕੀਰਤੀ ਵਿਚ ਚੋਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਚੰਕੜੇ-ਨਿਵਾਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਪਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣ ਦੀ ਨਿਰਪਾਤਨ ਕਰਨ ॥

ਇਸੇ ਪਰਥਾਵੇਂ ਇਕ ਚੋਨਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਕੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਤਾਰ ਗਾਹੀ ਵੀ ਅਰਜ਼ ਕਰ ਭੇਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਵਾਈ-ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭਾਵ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਰਸਤੇ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਲੋਂ ਅੰਤਰੀਖੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪਰ ਪਰ ਸਿੰਘ ਭਾਉਤੀਆਂ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜੋ ਸੇਠ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਿਨੈ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਰਦਾਸ (ਕੀਤੇ) ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਸਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਤਾਰ ਗਾਹੀ ਪਰਵਾਰਗੀ ਦਾ ਉੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੈਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸੀਆਂ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੰਕੜੇ ਦੇ ਕਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਖਾਸ ਕੈਰਟ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਬਦ ਲਿਖਤ ਉਪਰ ਕਈਆਂ ਦੀ ਵਲਵਲੇ ਕਈਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਨ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚੰਕੜੇ ਵਿਖੇ 10 ਜਨਵਰੀ 1934 ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਕੜੇ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਗੀਬ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਕਈ ਵੀ ਸਭ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਕਢੇ ਸਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭ ਦੇ ਪਰਵਾਰ

ਉਸਦੇ ਸ: ਇਸਦਾ ਲਿਖਿਆ ਨਾਮ ਫਿਰੋਜ਼ੀ ਨਿਯਮੀ ਨਾਮ ਇਹ ਫਿਰੋਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਘਰ
 ਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੀਤੇ ਉਦੇਸ਼: ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਅਖੀਰੀ ਸੰਸਕਾਰ ਵਿਰਥੀ ਜੋ ਸੀ ਪਰੇ ਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਨਾਮ
 ਪਰ ਸਨ ਤੇ ਦੋਹ-ਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਿਸਾਫ ਵਿਚੋਂ ਵਿਰ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਯਾਰ ਨਗੀਰਾਂ ਦਾ
 ਨਾਮ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਫਰਸ਼ਦੀਸ਼ ਹੋਂ ਇਹਨਾਂ ਉਸਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਗੋਆਨੀ ਘੀਤਮ ਲਿਖ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ
 ਗੁਰੂ ਲਿਖ ਸਤਾ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀਚੀਜਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਚੰਦਰ ਦੇ ਹਰੇਣ ਫਰਸ਼ੇ ਸ: ਰਾਮ ਲਿਖ ਸਾਥਕਾਤੇ ਉਸਦੇ
 ਦੇਵੇਂਤਾ, ਸ: ਸਰਦਾਰ ਲਿਖ ਸਜਦੇਵੇਂ ਉਸਦਾ ਪਰਚਾਰ, ਸ: ਸੰਤ ਲਿਖ ਮਾਨਚੰਦ ਤੇ ਰੂਪ ਰੂ ਹੋਰ ਸਗੋਰ
 ਸਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਸੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਇਹ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਲਿਆ
 ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚੰਦਰ ਫਰਸ਼ੇ, ਸ: ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲਿਖ ਸਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਚੰਦਰ
 ਵਿਰ ਜਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਨਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਖੀਰ ਪਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਪਛਾਣੇ ॥

ਏਧਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਚਉਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਛਾਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਦ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਈ ਤਾਰ ਗਤੀ
 ਦੇਰ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਚੰਦ ਨਿਯਮ ਜੀ, ਪੁਸ਼ਪ ਮਾਤਾ ਜੀਓ ਕੋਹ ਜੀ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਦਗਦਗ ਲਿਖ ਜੀ,
 ਸੰਤ ਫਜ਼ੀਰ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੰਤ ਮੋਹਰਮ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੰਤ ਗਿਆਨ ਲਿਖ, ਸੰਤ ਪਿਆਰ ਲਿਖ,
 ਸੰਤ ਸਰਦਾਰ ਲਿਖ ਵੇਂ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਗਲੀ ਕੀਰਤੀ ਤੇ ਪਰਚਾਰ, ਸੰਤ ਨਿਯਮ ਲਿਖ ਜੀ 'ਆਲਿਮ', ਸੰਤ ਇੰਦਰ
 ਲਿਖ ਜੀ ਚੰਦਰ ਫਰਸ਼ੇ, ਸੰਤ ਚੰਦਰ ਲਿਖ, ਸੰਤ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੰਤ ਹਜ਼ੂਰ ਲਿਖ ਜੀ ਭੁਰੀ ਚੰਦ,
 ਜੋਧੇਦਾਰ ਚੰਦ ਲਿਖ ਜੀ, ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਲਿਖ ਜੀ ਦੇਵਕ ਵੀ, ਸੰਤ ਘੀਤਮ ਲਿਖ ਜੀ ਚੰਦਰ, ਸੰਤ ਚੰਦਰ
 ਲਿਖ ਜੀ, ਸੰਤ ਨਰੇਂਦਰ ਲਿਖ ਜੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਲਿਖ ਜੀ ਆਦਿਕ ਕੁਝ ਘਾਈ ਸਗੋਰ ੧੧ ਮੱਧਰ
 ਫਰਸ਼ੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੰਦਰ ਹੋਏ ॥ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚਰੇਣੀ, ਰਖਾਉਂਦੇ
 ਦੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ੇ ਦੇ ਦੇ ਹੋਏ (ਪਰਗਾਫ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਾਟ ਦਰਸਨ ਇਤੇ ਤੇ ਉਥੇ ਪਟਨ ਦੀ ਸੰਗਤ
 ਨੂੰ ਤਾਰਦੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਪੁਰ ਤੇ ਹੋਏ ਰਕਤੀਤ ਪਟਨੇ ॥ ਕਨਕੋਤ ਚੜ੍ਹਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਸੰਘੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀ
 ਗੁਰੂ ਲਿਖ ਸਤਾ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਸੀਤੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਅਪਸ ਵਿਚ ਪਏ ਮਾਤ ਬੇਟ ਸੁਗਤ ਕਾਹਨ ਦੇ ਦੂਰ ਸੀਤੇ
 ਪਰਮਪਰ ਮੰਤਰ ਮਿਲਾਪ ਕਰਵਾ ਕੇ ੨੮ ਮੱਧਰ ਨੂੰ ਰਕਤੀਤ ਤੋਂ ਪਾਸੀ ਚੰਦਰ ਜਗਤ ਵਿਚ ਰੰਗਤ ਕਈ
 ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ ਰਾਤਾਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਜਗਤ ਤੇ ਰਹਿ ਤੇ ਘਾਟ ਬਿਯੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੰਗਤ
 ਪਟਨੇ ॥ ਉਥੇ ਮਾਂਤਰੇ ਕਾਫ਼ੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਭਾਸ਼ ਅਖੀਰ ਕਈਆਂ ਸਗੋਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹਗੀ ਦੇ ਰਾਹਗੀ ਘਰਫੇ ਤੇ ਕਿ
 ਪਹਿਲੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉਥੇ ਘਾਈ, ਚੰਦੀ, ਨੇਰਮਾਤਾ ਦੇ ਦੇ ਵਿਖਰਦੇ ਗਿਯਾਂ ਨੂੰ (ਗੋਰ-ਨਾਮਧਾਰੀ)
 ਦਰਸਨ ਦੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਚੰਦਾਂ ਕਈ (ਜੋ ਕਿ ਕੰਕੜ ਦੇ ਮੇਜ਼ਾਂ, ਚੰਦਾਂ ਸੁਗਤੀਆਂ
 ਚੰਦਾਂ ਸਨ) ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਰਸਤੇ ਵਿਚ 6-7 ਦਾ ਸਫਰ ਪਹੁੰਚੇ ਵਿਚ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਘਾਟੇ ਹੋਏ
 ਸਿਆਮ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਮੈਂ ਸਾਥੇ ਵਿਚ 4 ਜਾਂ 5 ਜਨਵਰੀ 1934 ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਟਕਰੀਅਤ ਕਈ ਚੰਦਰ ਦੀ
 ਸਾਧਸੰਗਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਤ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲਿਖ ਜੀ ਸੰਘਾਟੇ ਚੰਦਰ ਤੇ ਸੰਤ ਚੰਦਰ ਲਿਖ ਦੇ ਗੁਪਤ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਚੰਦਰ ਸਨ ਰੰਗਤ ਜਾ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਤੇ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੀ
 ਮਾਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਮ ਆਏ ਤੇ ਕੋਈ ਸਗੋਰ ਚੰਦਰ ਦੀ ਤੇ ਦੀ ਚਰਮਾ ਦੇ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਪਟਨੇ ਤੇ ਨਾਮ
 ਹੀ ਦਾਪਸ ਆਏ ਜਿੰਨੇ ਚੰਦਾਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਨਫਰ ਕੀਤ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਮਾਧਾਰੀ
 ਸਿਖ ਸਾ ਮੱਥਨ ਲਿਖ ਚੰਦਾਂ ਸਨ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਚੰਦਾਂ ਚੰਦਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਈਂ ਪਾਉਂਦੀ ਹੋਂ
 ਨਿਯਮ ਉਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਕੜ ਦਾ ਪੁਤਰ ਬਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਂ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਚੰਦਾਂ ਪਾਹ ਦੂਰੇ ਪਾਸੇ ਜਾਂਦੀਆਂ
 ਸਨ ਤਾਂ ਜਦ ਉਸ ਪੁਤਰ ਤੇ ਪਟਨੇ ਤਾਂ ਫ਼ਾਈਲ ਕਰਤਿ ਕੰਕੜੇ ਇਸ ਪੁਤਰ ਤੋਂ ਪਾਹ ਹੋਰ ਖਾਤਰ ਮੁਰ
 ਕੇਨਾ ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤਿੰਨ ਦੋਹੇ ਜਾਣਨਾ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਚੰਦ ਨਿਯਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਹੁੰਚਾਪ ਲਿਖ
 ਜੀ ਚੰਦ ਤੇ ਉਥੇ ਪੈਦਰ ਪੁਤਰ ਪਾਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਫ਼ਾਈਲ ਨੂੰ ਲਿਖਾ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੰਢੀਆਂ
 ਰਸਾ ਕੇ ਪਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ ਸੇ ਪਹਿਲੀ ਚੰਦਰੀ ਜਾਨ ਤੇ ਦੂਜੀ ਚੰਦਰੀ ਲਿਖ ਗਈ ਤੇ ਪਾਹ ਪਟਨੇ
 ਤੇ ਘਾਟ ਇਹ ਪੁਤਰ ਦੋਹੇ ਨਈਂ ਵਿਚ ਜਾ ਪਿਆ ॥

ਇਹ ਉਪਰ ਲਿਖੀ ਘਟਨਾ ਜਦ ਵੱਸਾਂ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਨਾ ਮੱਥਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੇਖੀ ਤਾਂ ਰਹਾਂ ਤੇ ਚੀਖਿਆ ਤੇ ਕਹਿ ਰੱਗ
 ਸਿ ਤੇ ਰਹ ਪੁਰ ਤੇ ਉਡੀਕਾ ਪੈਂਦਾ ਤਾਂ ਹੋ ਭਿੰਨ ਇਹ ਏਕੇ ਹੋਰ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕੀਮਾਂ ਵੱਸਾਂ ਰਈ ਉਡੀਕਾ ਪੈਂਦਾ ਸੋਇੰ
 ਜਦੋਂ ਤੱਤ ਰਹੇ ਗੀਬ-ਨਿਵਰੀ ਨੀ ਸਿਆਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਾਗ ਰਾਇਆ ॥ ਖਾਸ ਨੋਟ:- ਇਹ ਉਪਰ ਲਿਖੀਆਂ
 ਘਟਨਾਵਾਂ ਕੁਝ "ਜਸ-ਜੀਵਨ" ਵਿਚ ਤੇ ਕੁਝ ਚੜ੍ਹਗਾਂ ਪਾਸੇ ਉਸਦੇ ਕੀਮਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਘਟਨਾ ਤੇ ਕੁਝ ਉਸ
 ਦੇ ਕੀਮਾਂ ਅਪਣੀ ਜਾਚ ਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਮੰਗਾਏ ਤੇ ਚੰਗਾਈ ਸਹਿ ਓ ਰੰਪਦੇ ਰੰਪਾਤ ਸਹਿ ਰਈ ਰਝਾ ਜੇਏ ਇਹ ਸਿਆਮ ਦੇਸ਼
 ਇਹ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਪਾਛਾਉਂਦੀ ਤੇ ਇਥੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਸੁਆਤ ਰਈ ਜਨਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
 ਕੀਤੀ ਰਈ ਸੀ ਜਦ ਵੱਸਾਂ ਸਹਿ ਵੀ ਹੋਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਤਾਂ ਉਥੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਚੰਪੀਆਂ ਨਾਜ ਜਨਮ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਮਸਾਰਾ ਰੰਪਾਤ ਰਈ ਰਝਾ ਜੇਏ ਤੇ ਇਸ ਜਨਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੈਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਨੀਯੋ (ਸ: ਨਰਿੰਦਰ
 ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ) ਪੀਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੰਗਰੂ ਵੀਰੂ ਨੇਰਤ-ਰਾਗੀ ਰਹੇ ਜਨਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਪਰਮਸਾਰੇ ਪਹੁੰਚੇ ਰੰਪਾਤ ਸਹਿ
 ਦੇ ਥਾਈਂ ਨੇ ਇਹ ਉਸਥਾ ਵੇਖਦੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਰਹੇ ਜਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੀਮ ਉਤੇ ਛੱਤ ਫੂਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ॥ ਇਸ ਜਨਮ
 ਦੀਆਂ ਛੇ ਸਿਸੇ ਪਾਸ ਪਈਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਸਾਫ਼ਦ ਹੋਈਆਂ ॥ ਇਥੇ ਉਥੇ ਪਾਹ ਹੋਰ ਰਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇਥੇ
 ਦੇ ਈਸ਼ਾਨ ਰਾਏ ਤੇ ਦੁਜੇ ਦਿ ਗੱਤੀ ਤੇ ਚੰਗਾਈ ਰਈ ਰਝਾ ਜੇਏ ਤੇ ਉਤਰਵ ਵਿਚ ਸਿਆਮ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਹਿ
 ॥

ਇਥੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਗਈ ਸਹਿ ਦੇਖੇ ਗੱਤੀ ਦੇ ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਜੋ ਰਾਹਿਮਾਂ ਨਾਜ ਸੁਆਤ ਜੇਤਾ ਤੇ ਜਨਮ ਦੀ ਸ਼ਰਤ
 ਇਹ ਪਰਮਸਾਰਾ ਨਾਮਧਾਰੀ ਚੰਗਾਈ ਵਰ ਰਝਾ ਜੇਏ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਥਾਈਂ ਵੇਂਡ ਰਾਜਾ ਵੱਡ
 ਰਿਹਾ ਸੀ (ਇਸ ਜਨਮ ਦੀਆਂ ਛੇ ਅਤੇ ਵੀ ਚੰਗਾਈ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਖਾਂ ਪਾਸ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ)
 ਇਹ ਸਿਆਮ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਹਿ ਹੋਰ ਤੇ ਇਥੇ ਹਿੰਦ-ਦਸੀਆਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ ਹੋ ਜਿਆਦਾ ਤਰ ਹਜ਼ਾਰੇ ਸਹਿ ਦੇ ਚਿਕਾਰੇ ਦੇ
 ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ ਵਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸੇਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਵੇਖ ਰਈ ਦੁਸਰਾਂ ਕੀਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
 ਹਨ ਇਹ ਜਨਮ ਸਹਿ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਰਾਂ ਤੇ ਰੰਪਾਤ ਪਰਮਸਾਰੇ ਪਹੁੰਚਾ ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪੁਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰੀ
 ਸੇਫ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਜੀਓ ਆਇਆ' ਆਖਦਾ ਹਿੰਦ ਈਸ਼ਾਨ ਸਫ਼ਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸ੍ਰੀ ਗੀਬ-ਨਿਵਰੀ ਅਪਣੇ ਨੈਸਾਮ ਅਨੁਸਾਰ
 ਅੰਮਰਤਵੇਰ ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਫ਼ਾਹ ਵਿਚ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਨ ਦੇਂਦੇ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ
 ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਜੇ ਵੀ ਵੀ ਆਏ ਘਰਾਨ ਰਹੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪਹੁੰਚਾ ਵਿਚ ਅਰਥ-ਫ਼ਾਸੀ
 ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਿਖਾਂ 'ਅਰਥ ਸਾਹਿਬ' ਰਹੇ ਚੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਦੇ ਇਕ ਤੇ ਇਤਨਾ ਪਿਆਰੇ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵੇਰੇ ਆਏ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵਰਨ ਪਰਸਦਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਧਾਰਨੀਤਾ ਸਿ "ਜੇ ਇਹ ਸੱਚਾ ਪੈਰਾ
 ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਰ ਚੰਗਾ ਰਹੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਗਰ-ਫ਼ਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਰੋਂਦੇ ਛਾਤੀ ਨਾਜ ਰਾਏ" ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਰੋਂਦੇ ਜਦਕਿ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵਰਨ ਰਈ ਪਹੁੰਚਾ (ਨੋਟ: ਇਹ ਆਡੀ ਦੀ 9 ਤਰੀਖ ਦਾ ਇਹ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦਾ ਸੀ ਤੇ
 ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀਓ ਬੰਦੋਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਘਰਾਨ ਦੇਰ ਰਈ ਗੱਤੀ ਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਰਈ ਸੀ) ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
 ਪਲੇਟ-ਫ਼ਾਸਾ ਤੇ ਇਹ ਕੁਝੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ ਸੰਗਤ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮਾਨੇ ਨਮ ਸਕਾਰ ਕਰਈ ਗੀਬ-ਨਿਵਰੀ
 ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਵੇਂਡੀ ਸੰਗਤ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਰਥ-ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਗੀਬ-ਨਿਵਰੀ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਚਾਚਰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਚਾਚਰ ਅਪਣੇ ਸਹੀਰ ਤੇ ਉਥੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੇਫ਼ਾਯਾ
 ਕਰਕੇ ਕਹਿ ਰੱਗੇ ॥ ਆਉ ਅਰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅਪਣੀ ਮਰ ਦੀ ਆਸਾ ਪੂਰੀ ਕਰਾਏ ਤੇ ਉਥੇ ਗਰ-ਫ਼ਾਜ਼ੀ
 ਵਿਚ ਰੋਂਦੇ ਜਿਆ ॥ ਇਹ ਉਸਥਾ ਜਿਥਾਂ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਗਾ ਤੇ ਉਥਾਂ ਪਾਸੇ ਸਾਫ਼ ਰੋਂਦੇ ਲਿਖਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚੰਗਾਈ ਤੇ ਗੱਤੀ ਤੇ ਬੰਦੋਰ ਰਈ ਸਫ਼ਰੇ 10 ਵੇਰੇ ਰਝਾ ਜੇਏ ਤੇ ਦੁਜੇ ਦਿ ਇਹ
 ਗੱਤੀ ਸਟੇਸ਼ਨ 8 ਵੇਰੇ ਬੰਦੋਰ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਚਾਚਰੀਏ ਪ੍ਰੰਗਰੂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਤਾ ਜੀਓ ਕੀਰਤੀ ਤੇ ਕੁਝ
 ਸੇਫ਼ਰ (ਨਾਮ ਜਾਦ ਕੀ) ਸਿਧਾ ਬੰਦੋਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਪਹੁੰਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਨਾਜ

ਮਾਇਆ ਤਜ਼ਰੀਜ਼ਾ ਬੀਰੋਰ ਤੇ ਪਿਛਾਂ ਇਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਖਰੀਦ ਰੱਖੀ ਤੇ ਘੋੜੇਰਤੋਂ 38 ਨੀਚੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਤੇ ਉਥੇ ਉੱਤਰ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਵੇਸ਼ਾਭਿਓ ਜੀ ਘਨਾਕੇ ਛੇਰਿਆਂ ਤੇ ਘਨਾਕੇ ਤੇ ਪ੍ਰਗਧਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਸਪੈਸ਼ਰ ਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਉਥੋਂ ਤਜ਼ਰੀਜ਼ਾ ਸਹਿਤ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇੰਜਨ ਤੇ ਘਿਰਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਜੇ ਸਨ ਇਕ ਡੱਬਾ ਪਹਿਲੇ ਟਰੇਕੇ ਦਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਡੱਬਾ ਤੀਸਰੇ ਟਰੇਕੇ ਦਾ ਸੀ ਇਹ ਰਸਤੇਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਜਿਸੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਭਰਿਆਂ ਸਿੱਧਾ ਬੀਰੋਰ ਦੇ ਰੋਡ ਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜੁਆ ਰੇਲਵੇ ਪੁਰੇ ਦੇ ਵਜੇ ਆਨ ਪਾਉਂਦਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਾਲੇ ਬੀਰੋਰ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਵੀਆਂ ਸਨ ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਰੋਡ ਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਾਕੇਟ ਫਰਮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਖਾਸ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮ-ਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਤਕ ਖਾਸ ਗਰੀਜ (RED CARPET) ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਲਈ ਵਿਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਲੇ ਇਕ ਖਾਸ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਤੇ ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ ਗੱਡੀ ਖਰੀਦੇ ਤੇ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦੇ ਤੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਫਲਾਂ ਫਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਤਾਰ ਵੇਰੀ ਪਾਸੀਂ ਘਰੀਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਉਥੇ ਵਹਾਈ ਵਿਚ (ਸਫੈਦ ਕੁਰਸੀ, ਪੜ੍ਹਾਮੇ ਤੇ ਜਿਥੇ ਘਰ ਵੇ) ਖਾਣੇ ਸੇਵਾ ਪਾ ਰੇ ਸਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਮੁਸਾਫਰਾ ਹੋਂਦ ਹੋਂਦ ਕਰਦਾ ਚੇਹਰਾ ਗੱਡੀ ਦੀ ਘਰੀਂ ਵਿਚੋਂ ਬਿੰਦਿਆ, ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਫਰਸ਼ਾ ਛਿੜ ਪਈ, ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਦੇ ਗੱਡੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਤੇ ਟਰੇਕ ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੈਕਰਾ ਸੀਤ ਬੋਲਦੇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਨਚੇਰਾ ਨੇ ਚਾਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚਾਨੇ ਪ੍ਰੇਮਗਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੇ ਵਾਰੇ ਵਾਰੇ ਕਰਨ ਪਰਮੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੇ ਇਥੇ ਇਕ ਗੱਲ ਖਾਸ ਦਰਨਾਕ ਜੇਗ ਹੈ ਜੋ ਮਾਈਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਾਉਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਚਾਨੇ ਪ੍ਰੇਮਗਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜਤੁਸ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਪਾਗਾਂ ਵਿਚ ਟਰੇਕ ਦਾ ਦਰਿਆਂ ਉਛਿਆ ਸੀ ॥ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸ਼ਰੇਣੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਮੰਦਰ ਸਿਖ, ਪਰਧਾਨ ਸਹਿਤ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ, ਸੰਗਤਾ ਧਰਮ, ਆਰੀਜਾ ਸਮਾਜ, ਕਮੀਤ-ਉਰ-ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆਨ ਚੇਂਬਰ ਆਫ ਨਾਮਹਰਮ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਅਪਣੇ ਮੰਦਰਾਂ ਸਹਿਤ ਵੀ ਸੁਆਗਤ ਕਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜੇ ਸਨ ਤੇ ਸਭ ਨੇ ਸੇਠ ਮੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸੁਫਾ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ) ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਦੇ ਕੋਠ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੂਪ ਹਾਰ ਪਹਿਨਾਏ ॥ ਅਖਵਾਠੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇਕ ਖੁਸ਼ੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ॥

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਠ ਮੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਤੀ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਚੰਗਾ ਰੋਸ਼ਮੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਉਛਿਆ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਹਿਰੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਜਤੁਸ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਰੀਆਂ ਇਕ ਸੈਂ ਪੰਦਰਾਂ ਤੇ ਲੱਖ ਆਦਿਕ ਸਨ ਵੇਂਡ ਵਜੇ ਦੀ ਅਸਫਾਈ ਹੋਠ ਜੱਥੇ ਚਲਾਂ ਦੇ ਵੱਖੇ ਵੱਖੇ ਜੱਥਿਆਂ ਦੇ ਕੀਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬੀਰੋਰ ਵਿਆਂ ਘਜਾਗਾਂ ਸੀ ਹੋਂਦਾ ਜੋ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਆਕਸ਼ੀਜ਼ ਹੈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਿਸ ਨਾਮਧਾਰੀ ਵੀਰ ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੀ (ਡਰਾਈਵਿੰਗ) DRIVING ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਡਿਰੀਵੇਰਾਂ ਦੇ ਸਿਖ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਿੰਘ ਲੁਕਾ ਸਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾ. ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਰੁਸ਼ਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੀ ਗਈ ॥ ਜਤੁਸ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੀਸ ਤੇ ਸੁਨੇਹੀ ਛੱਤਰ ਸੁਨੇਹੀ ਸੀ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਵੇਂਡ ਵਜੇ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਪਾਸੇ ਜੋ ਸਿਖ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਸਫਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਹੋਏ :-

- (1) ਸੀਤ ਪਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮਸਤਕਾ) (2) ਸੀਤ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗਿਰੀ ਵਾਲੇ
- (3) ਸੀਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੇਵਕ (4) ਸੀਤ ਰਤਾਰ ਜੀ ਨਰੁਸ਼ਾ ਡਿਰੀਵੇਰਾਂ ਦੇ ॥

ਇਹ ਜਨਤਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਜਿਕ ਚਰਚੇ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰਤਾ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਰੋਤ ਪਹੁੰਚਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਤਰਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਚਰਚੇ ਜੋ ਉਤੀਅਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈ ਅਤੇ ਨੀਂਹੀ ਘਨਿਆ ਗਰੀਬ-ਨਿਵਰ
ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਰੋਤ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜੇ ਨਤੂਜ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਖੜੀ ਸੀ ਇਸ ਜਨਤਮ ਵਿਚ
ਦੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸੁਝ ਕੁਸਿਧਾਂ ਨੇ ਜਨਤਮ ਵਿਚ ਬਦ-ਆਮਨੀ ਬਣੀ ਦੇ ਕਾਰ ਕਾਰਾਂ
ਅਗਾਂਹ ਪਿਛਾਂਹ ਰਹਨ ਦੀ ਰੋਗਾਂ ਕੀਤੀ ਪੀੜ ਉਸਦੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ^{ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ} ... ਤੇ ਜਨਤਮ ਨੂੰ ਭਰਤੀਬਾਰ ਕਾਰ ਹੋਵੇ
ਦਾ ਫ਼ੈਤਲਾਮ ਕਰ ਕੇ ਸਨ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣੀ ਜਿ ਕੇ ਨੀਂਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਫੇਰ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰ ਸਭ
ਤੇ ਪਿਛਾਂਹ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਜਨਤਮ ਰਾਹੀਂ ਰੋਤ ਪਹੁੰਚੇ ਅਨੁਸ਼ੰਗ ਰੋਤ ਪਹੁੰਚੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇ ਕਾਰ, ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਰੋਪਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕੇ ਵੱਡੇ ਭਿਰਤੋਂ ਖੁੱਚੇ ਪਰਤਕੇ ਸਫ਼ਾਰਤ ਪੁੱਲ ਤੇ ਖੁੱਚੇ ਰੋਤ ਉੱਥੇ ਰੋਤ ਤੇ ਰੋਤ ਬਨਮੇ
ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤੇ।

MINISTRY OF COMMERCE
(ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ) ਦੇ ਪਾਸ ਕਰੋ

ਮਕਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਖੁੱਚੇ ਪਾਸੇ ਪਾਰ ਖੜਿਤ ਤਰਾਟ ਬਨੇ ਪਾਸੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੁਰ (ਮੈਂ ਮੈਂਗੀਆਂ ਬਠਿੰਡ) ਦੇ ਪਾਸੇ
ਕਾਰ ਕਾਬੀਫਾ (ਬਿਜਲੀ ਪਾਰ) ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਪਿਤੂਰਿਕ ਪਹੁੰਚਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਉਪਰਲੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ
ਨਾਪਾਕੀ ਤੇ ਸੋਹ ਨਾਪਾਕੀ ਪਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨੇ ਫ਼ਤਲਾਮ ਕਰਦੇਆਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਕਾਰਨੂੰ ਖਾਤਰਦਿਆਂ ਚਰਚ-ਚੜ੍ਹਾ ਤੇ ਨਾਮਾਕਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਉਸਦੇ ਦੇ ਬਿਤਿਯ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਲਾਮ ਵਿਚ ਦੇਣ
ਵੱਡੇ ਜਨਤਮ ਅੰਤ ਤੀਰ ਨੀਂਹੀ ਕਰੇ ਨਿਕਸਿਆ ਤੇ ਨੀਂਹੀ ਕਰੇ ਬਾਟ ਦੇਰ ਨਿਕਸਿਆ ਤੇ ਤੇ ਪਿਤੂਰਿਕ ਤੇ ਰੋਤ ਫਿਰ
ਯਾਦਗਾਰ ਤੇ ਤਰਾਟ ਤੇ ਪੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਪਰਮ-ਮਾਨਾ ਯਾਦਗਾਰ ਨਾਪਾਕੀ ਵਨ ਕਰਨਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਪਰਮਾਨ
ਤਰੀਬਨ 5 ਵੇਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਥੇ ਦੀ ਫ਼ੈਸਲੇਗੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਦਾ ਜ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਤੀਸਰੀ ਫ਼ੈਤ
ਤੇ ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਬਨੇ ਸਿਲਾਮਨ ਤੇ ਮਾਪਾਜੀ ਬਿਗਰਮਾਨ ਹੋਏ ਤੇ ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਵੀਰ ਬਾਰੀ ਚਰਚ-ਬੰਦਾਂ ਕੀਤੀ

ਦੇਖੋ ਬੀਅਤ ਦੇ ਇਨ ਕਈ ਮਾਈਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਲਾਈ ਵਿਜਾਤ ਤੇ ਨੀਂਹੀ ਦਿਤੀ
ਗਈ ਇਸਦਾ ਪਾਸ ਕਾਰਨ ਦੇਹ ਸੀ ਤੇ ਪਰਮਾਨਾ ਦੀ ਜੰਗ ਡਿਟੀ ਹੋਰ ਕਰੇ ਤੇ ਸਭ ਜਨਤਮ ਵਿਚ ਸਾਮੇਂ ਹੋਏ
ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਪੜੀ-ਨਿਪੜੀ ਸਮਾਨ ਹੋਨ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਇਹ ਪਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੀਬ-ਨਿਵਰ
ਜੀ ਦੇ ਪਰਮਾਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਸੰਤਨਿਪਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਲਿਮ ਸੰਤ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਤ ਖਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਿਲਕੇ (ਜੁਗੀਰਬੀ)
ਆਗਮਨ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਸੁਬਰ ਇਹ ਗਾਇਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੈ ਅੰਤ, ਵੀ ਕੈਨੇ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਹੀਜ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ
" ਸੋਗਿਆਏ ਸੋਗਿਆਏ ਚੀਰ ਦੁਆਰੇ ਰਗ "। "ਆਲਿਮ ਜੀ" ਖੜੇ, ਕੇ ਵਜਰ ਵਿਚ ਆਏ ਆਲੇ ਪਰਮਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ
ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਬਾਧਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਹਮ ਬੰਨਿਆ ਤੇ ਉਸਦੇ ਜੇਠ ਬਹੁਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ "ਪੀਤਮ" ਨੇ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਫੇਰਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੰਦਰ ਦੇ ਮਾਲੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਵਰਦੇ
'ਜੀਓ ਆਇਆਂ' ਸਿਤ ਬਹਾਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ : " ਇਸ ਫੇਰਾ ਤੇ 'ਜੀਤਿਆਇਆਂ' ਸਿਤ ਲਿਖੇ ਹੋਏ
ਸੁਬਰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ "

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਕੋਥੇ ਸਮੇਤ ਚੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 10 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 24 ਜਨਵਰੀ ਤਕ ਦਰਸਨ ਦੇਣੇ ਰਹੇ
ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਦਾ ਫੇਰਾ ਸੇਠ ਅੰਮ੍ਰਿਤ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ. ਤਰਾਟ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫਰਮ ਦੇ ਬੰਗਰੇ ਵਿਖੇ ਤੇ ਫੱਯਾ ਚਾਈ ਰੋਡ ਦੇ
ਕੋਨੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ੀਬ-ਨਿਵਰ, ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਤੇ ਦੀਬਨ ਛੱਗਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ "। ਇਹ ਅੰਮਰਤ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਆਜਾ
ਜੀ ਦੀ ਬਰਦ ਕੀਰਤਨ ਹੋਣ ਤੇ ਸਮਾਵੇ ਕੀ ਕੀਰਤਨ ਹੋਣ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਬੰਦਰ ਹੋਈ "। ਮਾਪਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੇ
ਇਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਭੰਗ ਤੇ ਬਾਟ ਪੁਡਿਆ, ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਜਿਨੇ ਬਨੇ ਰੋਗਾਂ
ਪੈਦਾ ਹੋਏ ? ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਤੇ 8 ਵੇਰ ਤੋਂ 13 ਉਪਰ ਟਾਈਮ ਭੰਗ ਦਾ ਹੋਣਾ ਉਸ ਵੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ
ਹਜ਼ੂਰ ਜੀ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੱਡੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਤੇ ਉਸ ਵੇਰੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੀ
ਸ਼ੀਬ-ਨਿਵਰ ਜੀ ਦੇ ਉਥੇ ਜਾਨ ਦੀ ਖਬਰ ਵਿਚ ਸਿਸੇ ਸਰੀਰ ਨੇ ਕੁਝ ਮਿਟਣੀ ਪਹਿਨਾਂ ਪੁਚਾਇਤੀ ਹਜ਼ਾਂ ਜਿ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ (ਏ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਮੋਤਰਨ
 ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਨਬੂਤਾ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ ਕਿ ਸਿਸਤਰਾਂ
 ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੁਭ ਸੇਵਕਾਂ ਸਹਿਤ ਉਥੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸ੍ਰੀ ਕੀਰਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਕੇ ਆਪ
 ਸੰਗਤ ਘਾਂਗੂ ਜੀ ਇਕੱਠੇ ਬਿਗਲਮਾਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਰਧਾਨ ਨੇ ਇਕ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ
 ਕੀਤੀ ਪੈਰੋਂ ਗਈ। ਸੇਵਕ ਜੀ ਉਥੋਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚੀਰ ਸਮਝਿਆ। ਉਸਦੇ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ
 ਕਰਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਪਰ ਵੇਰਵੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ (ਪ੍ਰਭਸਾਹਿਬ) ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਏ
 ਤੇ ਨਾਨਕ ਆਏ ਸੰਗਤ ਦੇ ਜੇਮੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤੇ "ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਮਜਦਦ ਦਾ ਪਾਸ ਕਿਉਂ ਹੈ?" ਸ੍ਰੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਤੇ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਸੀ ਅੱਗੇ ਜਾਇਆਂ ਤੇ ਉਥੇ ਮੀਰੇ ਤੇ ਸਕੈਂਦਰ
 ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਤੇ ਫਰ ਦ ਵੇਰਵਾ ਪਾਸ ਹੀ ਪਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਸੀ ਤੇ ਇਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਜ਼ਰੂਰ
 ਜੀ ਪਤੀ ਰਹਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਉਸ ਮੀਰੇ ਤੇ ਬਿਗਲਮਾਨ ਤੇ ਪਰ
 ਪਰਧਾਨ (ਸੰਤ) ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਜਦਦ ਉਸਦੇ ਪਾਸੋਂ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਬਦਲਾਵ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਪਥਰ
 ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਮੀਰੇ ਘਾਟ ਹੀ ਪਾਏ ਪਰਧਾਨ ਦੇ ਹਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਜ਼ਾਹ ਕੀਤੀ ਫਰਕੇ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾਨਕ ਆਈ ਸੰਗਤ
 ਤੇ ਕੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਧਾਨ ਦੁਬਾਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ (ਸੰਤ) ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਮਜਦਦ ਤੇ
 (ਸੰਤ) ਤਰਾ ਸਿੰਘ (ਸਿੰਘ) ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਸਹੀਰ ਮਿਲਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਈ ਨੀਪਾਣੀ ਕੀਤੀ।
 ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਈ ਨੀਪਾਣੀ ਕੀਤੀ।
 (ਸੰਤ) ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਇਹ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਭੀਰ ਵੇਰਵੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਮੰਗੇ ਮਨ ਦੀ
 ਭਾਵਨਾ ਜਾਨਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਤ ਦੇ ਮੰਗੇ ਪਾਸ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸ੍ਰੀ ਉਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆਂ ਕਰਕੇ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕੇਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘਾਗਤਾ ਜਾਨ ਦਰਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਇਸ ਸਿਖ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ
 ਵੀ ਜਾਨਕੇ ਇਸਦਾ ਮਨੋਰਥ ਪੁੱਛ ਕੀਤਾ। ॥ ੭ ॥ ਦੇਖੋ ਹੇਠਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ: ਅਖੀਰ ਪੰਨੇ ੩

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹਰਨਾਂ ਵਿਚ ਕੀਰਤ ਦੀਆਂ ਘਾਹਤ ਸਾਰੀ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਵੇਰਵੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ
 ਮੰਗ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਧਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੇ ਹੋਇਆ। ਵੀਰਨ ਹਿੰਦੂ ਸਤਾ ਰੱਖਿਆ
 ਵਿੱਤੀ ਅਰਥ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਇਸ ਦੇ ਘਾਹਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀਰ ਸਨ
 ਤੇ ਇਸਦਾ ਪਰਧਾਨ ਏ. ਐ. ਜਾਨਾ ਇਹ ਘਾਹਤ ਵੇਰਵੇ ਪਾਸ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ (ਵੀਰ ਮੁਸਲਮਾਨ) ਵਾਲੀ ਸੀ
 ਤੇ ਗੀਤ-ਨਿਬੰਧ ਜੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਵੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਇਥੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ ਵੇਰਵੇ ਸੁਭ ਮਹਿੰਦਰ
 ਗਲੀ ਨੇ. ਤੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਸੰਤ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਰੀਕ ਵਿਚ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਸੁਫਰ
 ਦਰਸਾਉਂਦਿਆਂ ਤੇ ਕੁਰਾਨ ਸਹੀਰ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਤ ਲਿਆ। ਜਿਸਦਾ ਪਰਧਾਨ
 ਘਾਹਤ ਹੀ ਪਿਆ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ੩। ਜਨਵਰੀ 1934 ਵਰ੍ਹੇ ਇਹ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਸਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਜ਼ਰੂਰ
 ਜੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਸਨਾਤਨ ਪਰਧਾਨ ਸਤਾ ਵਿਖੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਜਾਨਾ ਸੁੰਦਰ ਦਸ ਜੀ
 ਪਾਦਾ (ਥਾਵੇ ਪੁਰ ਹਿੰਦੂ ਸਿਆਰਕੋਟ) ਨੇ ਘਜ਼ੀ ਸਰਧਾ ਤੇ ਪਿਆਰਕੋਟ ਜੇਤਾਂ ਜਗਾਵੇ ਆਉਂਦੀ ਉਤਾਰੀ ਤੇ
 ਇਥੇ ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ "ਚੱਕਰਵਰਤੀ" ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਯ ਖਿੱਚਕੇ ਇਸਦਾ ਪਿਆਰ
 ਦੇ ਸੁਫਰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸ ਵੇਰਵੇ ਸਤਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨਾਨਕ
 ਭਰਪੂਰ ਸਨ ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਜੀ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬਨੇ ਆਈਆਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਸਥਰ
 ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਤੇ ਘਾਹਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਜੀ ਨੇ ਘਾਹਤ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੇ ਸੁਫਰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ
 ਘਾਹਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭੀ ਸੁਭਾਸ਼ਿਮਾਨ ਕੀਤਾ। ॥ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਸੰਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਯ ਕਈ
 ਸ੍ਰੀ ਭੁਲਾਵਾ ਸਨ ਅਤੇ ਵੀ ਉਸ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਜਾਨਾ ਸੁੰਦਰ ਦਸ ਜੀ ਇਕ ਵੇਰਵੇ ਉਸਦੇ
 (ਅਗੀਧਰ 90 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਉਪਰ) ਕੀਤਾ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਰੱਖੇ ਹਨ ॥

ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬੀਰਵ ਦਿਖੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕੰਤਰ ਤੇ ਚੋਰੀ ਤੇ ਜਿਥੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਖ ਜੀ ਉਹ ਸਿਖ
 ਤੇ ਮੰਤ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸੁਕੀ ਪਿਆਰਾਂ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਇਸਨੂੰ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੀਓਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਿਖਾ ਪਾਰ
 ਦਿਨਾਂ ਨੇ ਭਰਤਰ ਪਾਸ ਆਨ ਕਰੀ ਇਹ ਪਾ ਇਹ ਕਿਸਨਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਸਿਖਾ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਤੋਰੇ ਪਾਉਂਦਿਆ
 ਗੀਚ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਰਸਾਦਾ ਭੁੱਖੇ ਉਪਰੀ ਛੱਤ ਨਾਲ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਹ ਉਥੇ
 ਪਉੜੀਆਂ ਦੇ ਪਾਸੇ ਹੀ ਹੋਰਾਂ ਸ਼ੇਰਾ ਪੈ ਗਿਆ ਜਦ ਗੀਚ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਉਤਰੇ ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਮਸਕਾਰ
 ਕੀਤੀ॥ ਗੀਚ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਪੁਛਿਆ, "ਬਾਬਾ! ਕੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ?" ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ "ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ"। -
 ਪੰਜਾਬ ਰੁਕਾ ਕਰਕੇ ਬੜੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਆਪ ਜੀ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਦੇ ਹੋ" ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰੀਕਾ ਵੇਖਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਜੀ ਸੀਤ ਆਰਾਧਨਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦਨੂੰ ਪੁਰਮ ਕੀਤਾ "ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰੀ ਦੇਵੇ ਸਿਸਕਾਰ ਦਿਓ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਆ ਜਾਂਦੇ"॥
 ਸੀਤ ਗੁਰਦੇਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁਛੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਤੇ ਬੁਧਸ਼ ਉਕਸੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਪਾਰ ਆ ਗਿਆ ਪੁਛੀਆਂ ਇਸਨੇ ਪੱਕੇ ਖਾਣ
 ਥੱਪੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੁਬਾਰੀ ਛਕਿਆਂ ਇਸਨੂੰ ਅਰਾਮ ਆਉਂਦਾ ਭੁੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਦੁਬਾਰੇ ਦਿਓ ਇਹ
 ਗਈ ਇਹ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਰੋਨ ਕੰਗਾ ਕਿ "ਭੁੱਖੇ ਹੋਏ! ਇਹ ਸੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵੇਦ ਜੇ! ਮੇਰੇ ਭਰ ਵੇਖੋ, ਸਾਨੂੰ ਕੱਢ
 ਸਿਤੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਮੈਂ ਗਈ ਹਾਂ, ਜੇਹੜੇ ਦੁਬਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਉਹ ਮੈਂ ਪੱਕੇ ਨਾਕਲੀ ਹੋਈ ਮੈਂ
 ਇਹ ਅਰਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਅਰੁਮਾਰ ਆਇਆ ਹੈ॥" ਤੇ ਦੁਬਾਰੇ ਇਹ ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਉਰਾ,
 ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ॥ ਗੀਚ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਪੁਛਿਆ, "ਬਾਬਾ ਜੀ! ਕੀ ਹਰ ਹੈ?" ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਉੱਤਰ ਦਿਤਾ :-

"ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਵੇਖਣ ਆਇਆ ਸਾਂ ਕਿ ਸਿਤੀ ਕੁ ਤਾਕਤ ਦੇ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸੰਗ ਆਪ ਨੇ ਨਹਿਰਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ,
 ਦੁਬਾਰੀ ਮੇਰੇ ਪੱਕੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਥੱਪੀ ਪਈ ਹੈ ਆਪ ਦੀ ਮੋਹਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸੰਕਟ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ"॥

ਗੀਚ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕੰਤਰ ਹੋਰੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਮਾਤਾ ਬੰਨਨ ਦੇਵੀ ਸੁਪਤੀ ਸੀਤ ਦੀਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਨਦੇਵੀ
 ਦੇ ਨਾਨ ਦੁਹਰਿਆ ਸੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਅੱਖੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਇਨ੍ਹੇ ਦਿਨ ਨਮਜ਼ਿਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਸ਼ੀ ਰਹਿ
 ਗਈ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਅਰਾਧਨਾ ਪਿਆਰ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬੀਰਵ ਆਵਨ ਤੇ ਦੁਬਾਰੇ
 ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਰਮਾਸ਼ਾਨੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਤਿੰਨੀ ਹੋਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜੀ ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਤੇ ਦੇ ਤੋਰ ਵੇਖੇ ਇਹ
 ਪਛਤਾਉ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ "ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚੁਪੀ ਖੁਰ ਆਪ ਚੜ੍ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਏਆਂ ਹੋਂ ਤੇ
 ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਨ ਭੁੱਖੀ ਸਨ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਪਾਟ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ"॥ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨ ਦਿਨ ਆਪ ਆਪ ਜੀ
 ਚੜ੍ਹੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਤੇ ਕੇ ਪਰਮਾਸ਼ਾਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ
 ਕਰਕੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ :- "ਓ ਗੀਚ-ਨਿਵਾਜ਼! ਮੇਰੇ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਅੱਜ ਆਪ ਦੇਸ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਪਰਦੇਸ
 ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਕਈ ਆਏ ਹੋ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰੀਕਾ ਦੇ ਚੋਰਾਂ ਸਾਂਗ ਗੁਜ਼ਰ
 ਚੁਕੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਜਦ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਜੋਤ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਬੰਦ ਹੈ ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਹੈ ਜੋ
 ਇਹ ਵੇਰੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜੋਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼, ਤੁਹਾਡਾ ਦਰਸਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਦਿਓ ਜੋਤ ਵਾਪਸ ਮੈਂ
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ"॥ ਇਹ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦ ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਰਮਾਸ਼ਾਨੇ ਵੀਤੀ ਛੱਤੇ ਪਉਰੇ ਜਿਥੇ ਕੋਝਾ ਕੀਹਤ
 ਹੋਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਛੁੱਤ ਦ, ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
 ਦੇ ਦਰਸਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਜਾਕੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਾਂਗੀ"॥
 ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਦ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਬੁਧਸ਼ ਹੋਰ ਤਾਂ ਜਿਤਨਾਂ ਕਿਰਪਾ ਦਿਸਨੇ ਹੋਰ ਗਈ (ਇਹ ਸਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਮਾਤਾ ਜੀ
 ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਸੁਣਾਈ ਹੈ)॥ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਗੋਰੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ
 ਗਈ ਇਹ ਦਰਸਨ ਦਿਤੇ, ਜਿਥੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਮਾਈ ਗਾਂਧੇ ਨੇ ਹੱਥ ਪਕੜਕੇ
 ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਵਾਈ॥ ਗੀਚ-ਨਿਵਾਜ਼ ਜੀ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਸ ਮਾਈ ਨੂੰ ਕੀ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ
 ਮਾਈ ਗਾਂਧੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਜੀ, ਦਿੱਤਾ ਅੱਖੀਆਂ ਵਿਚ ਮੀਤੀਆਂ ਉਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤੁਕਟਰਨ
 ਅਰੁਮਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ"॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪੁਰਮ ਕੀਤਾ, "ਠੀਕ ਹੈ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਭਰੀ ਕਰਨਗੇ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇਸ ਬਪਸ ਚਕੇ ਗਏ, ਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਛੇ : ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਇਹ ਅੱਖੀਆਂ

ਦਾ ਅਪ੍ਰੈਸਨ ਵੇਕ ਸਿਆਮੀ ਡਾਕਟਰ ਪਲੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਰਹਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅੱਖੀਆਂ ਤੇ (ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਐਨਰ ਨਾਇਆ) ਮਾਤਾ ਜੀ ਪਾਤੀ ਸਾਕ ਤਕ ਪਾਠ ਆਦਿਕ ਕਰ ਰੇਂਦੇ ਰਹੇ ॥

ਇਕ ਬੇਤ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜੀਭਿਆਂ ਦੇ ਬਰਦ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਕਰ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚੀਅਨ ਡਾਕਟਰ ਵਿਭੀਅਮ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿਉਂਕਦੇ ਦਵਾਖਾਨਾਂ ਵਿਚ ਐਡਵਰ ਵਾਨੇ ਇਕ ਪਤੀਚੇ ਓ ਡਾਕਟਰ ਉਸਦੇ ਅਜੇ ਉਪਰ ਹੀ ਸੀ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤੀਜੀਆਂ ਤੇ ਉਤਰ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਨੁਗਰੀ ਚੜ੍ਹੇ ਦ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਬਾਪਸ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁਝ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ॥ ਉਤਪਰ ਜਾਕੇ ਇਕ ਟ੍ਰੇ (TRAY) ਵਿਚ ਕੁਝ ਟੁਕੜੇ ਰੱਖਕੇ ਤੇ ਕੁਝ ਗਾਇਆ ਰੱਖਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝਕਾਰ ਆਨ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਹਿਨਾ ਰੋਗ :- " ਤੂੰ ਮੈਂ ਵੇਰਨਾਂ ਦਾ ਇਨਾਜ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਆਪ ਸਾਡੇ ਇਨਾਜ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ॥ ਉਸਨੇ ਸਿਆਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ, ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਈਸਾ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ॥ (ਇਹ ਉਪਰਲੀ ਬਾਹਤ ਮੈਂ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਮਿਲੀ ਪਸੰਦੀ ਜੀ) ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸ

ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪਾਸ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤ ਹੈ) ਕੇਵਲ

ਉਸ ਵੇਲੇ ਚੰਨੋਕ ਵਿਖੇ ਇਕ ਜੀਨਿਆਸੀ ਬਾਬ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਪਤਿਗਵੇ ਤੇ ਦੀਲੀ ਤੇ ਓ ਇੰਦੁ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਸੁ.ਪੀ. ਪਰਾਂਤ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਓ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਧੂ ਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੀ ਉਸਦਾ ਆਵਣ ਜਾਨ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਉਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਕੁਝ ਮੈਂ ਮੈਂ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿੰਨਾ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਕੇਵਲ ਏਨਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸੀ ਕਿ ਓ ਆਪਣਾ ਮਨ ਦਾ ਸੰਕਾ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ॥

ਸ੍ਰੀਚ. ਲਿਵਜ਼ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਾਠ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਸੁਧ ਪਾਠ) ਦੀ ਰੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਵੀਰਾਂ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਪਾਠੀਆਂ ਪਲੇ ਤੇ ਸੁਰਾਵਕ ਤੋਹ ਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਓ ਸਿਆਮੀ, ਬਿਹਾਰੀ, ਤਾਂ ਤੇ ਦੁਰਾਣ, ਅੰਕੁੜ ਤੇ ਕੰਨੜਾ, ਏ ਤੇ ੭ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਠਰਕ ਏਤਿਆਟੇ ਦੀਆਂ ਸਨ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਪਤਿਗਾ ਨੇਵਰ ਆਪਣੀ ਦਾ ਆਇਆ ਸੀ ॥

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੇਖਾਇਕ ਵੇਲੇ ਸੀਤ ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੁਰੀ ਬਨੇ ਇਕ ਘੰਟਾ ਕਥਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਪੂਰੇ ਦਾਈਸ ਨਾਮ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਸਨ ਇਕ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਜਦ ਕਥਾ ਸੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਰੀਰ ਹੀ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੇਲਤੀ ਕੀਤੀ "ਸੀਤ ਜੀ ॥ ਕੁਝ ਮਿਟਿ ਠਹਿਰ ਜਾਵੇ, ਸੀਗਤ ਨੂੰ ਆ ਬੈਠੇ ਇਤ ॥" ਤਾਂ ਸੀਤਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਉੱਤਰ ਇਤ ਤੇ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸੀ ॥

"ਭਾਈ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਦਾਈਸ ਤੇ ਕਥਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦੇ ਰੀਝੇ ਚਲੇ ਸੀਗਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ ਆਇਆ, ਹੋਵੇ ਇਸ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥"

ਗੁਰੀ ਸਿੰਘਾਂ ਵੇ ਸਾਖ ਦੇ ਸੀਠਨ ਤੇ ਬਾਦ ਫੇਰ ਗਤ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾਰ ਵੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦਾ ਸਾਥ ਮਹਿਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇਂਦੇ ॥ ਆਪ ਸਿੰਘੀਆਂ ਪਾਰਨਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹਸਨਾਂ ਵਿਚ ਬਾਜ਼ ਰਹੀ ਸੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਣ ਵਾਲਾ ਇਸ ਨਾਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ॥ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪ ਭੀਆਂ ਪਾਰਨਾਂ ਦੀ ਗੁੰਝ ਕੀਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ॥

"ਨਾਨਕੇ ਕਾਨੁ ਗਏਆਂ ਚਾਰਦਾ- ਭੰਗ ਭੰਗ ਦੀ ਵਾਜਾਵੇ ਕਾਨੁ ਫੰਸਦੀ ॥"

"ਤੂੰ ਵੀ ਸਰੀ ਦੀ ਸੁਰ ਸੁਰ ਕੇ- ਗਏ ਤੂੰ ਗੀ ਤੇ ਗਏ ਨੇ ॥"

"ਕਾਨੂੰ ਭਾਨ ਜਾਨਾਂ ਵਿਚ ਮਾਥੀ- ਲਿਕੀ ਜੋਤੀ ਗੰਦਵਾਦੇ ॥"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤਿਪਰ ਸੁਰਤ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕੇ ਅਧਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏਥੇ
ਸ੍ਰੀ ਪਾਸਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਦੇ ਹਯਾਗੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਿਸਾਫ ਪਰਚਾਰ ਨਿੱਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੀ ਤੇ ਗ੍ਰੀਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰੂ
ਦੇ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਅਪਣੇ ਦੰਗ ਨਾਲ ਪਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ
ਦੇਨ ਕਈ ਸੀਤ ਨਿਯਾਨ ਸ੍ਰੀ ਪਾਸਤਾ ਜੀ 'ਆਲਿਮ' ਤਿਆਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪਰ ਗ੍ਰੀਥ ਨਿਵਾਰਨ ਜੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ
ਦਿਤਾ ਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਅਸਾਂ ਤੇ ਜਿਸੇ ਦੇ ਖਿਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕੇਵਲ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਮੰਡਰ
ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਹੈ. ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਿਸੇ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਤਕਰੀਫ ਪਹੁੰਚੇ ॥"
ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੁਝ ਦਾਈਮ ਨੀਯਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਜਿ ਜਿਸਨੂੰ 'ਦੁਆਰੀ ਗੁਰੂ' ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ' ਪਰੰਤੂ ਇਹਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਸੰਕਾ-
ਵਾਲੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਪਾਸਤਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜੀ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਰਸ਼ਨ ਅਪਣੇ ਪਾਸ ਵਿੱਚ ਨ ਪਵਾਣੇ
ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਨ ਹੋਏ ਜਦ ਸਤੰਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ. ਬੁਲ ਸ੍ਰੀ ਪਾਸਤਾ ਜੀ ਨਿਵਾਸੀ
ਨੂੰ ਜਦ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਇਹ ਮਾਫ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜੀ ਅਪਣੇ
ਖਿਸਾਫ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅਪਣੇ ਪਾਸ ਵਿੱਚ ਪਵਾਣੇ ਅਥਵਾ ਏਹੋ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਾਨੂੰ? ਜਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਤੇ ਏਹ ਉੱਚੀ ਸਾਹੀ ਗਾਥਾ ਕੌਣ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ' ਸਤੰਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਚਰਚ ਪੁੱਛਾਵਾਂਗਾ, ਕੇਵਲ ਜੈਸੀਆਂ ਤੋਂ
ਮੈਂ ਕੁਝ ਵਾਤਾ? ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਚਰਚ ਪਵਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕੀ ਨਿਵਾਸੀ ਗੈਰ ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਤੇ ਚਰਚ
ਪਵਾਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਵੀ ਅਹਜ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਚਰਚ ਪਵਾਣੇ ਸਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਏਥੇ 'ਬਾਗੀਤ ਪੰਚਮੀ' ਦਾ ਮੇਲਾ ਬਣੀ ਪ੍ਰਮਾ ਪਾਸਤਾ ਮਾਯਾ ਗਿਆ ॥
ਜੋ ਕਿ ੨1 ਜਨਵਰੀ 1934 ਮੌਤਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ ਇਸ ਅਵਸਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਡੇਰੇ (ਕੁੱਛਾ ਜਾਈ ਦੀ ਗਲੇ)
ਵਿਖੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਵਾਲੀ ਸਭ ਮੌਜਾਕਦਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਖੱਤਰ ਤੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸਾਥਿਕਤੋਂ ਇਹ
ਜਗਾ ਕੁਝ ਦੂਰ ਹੋਣ ਤੇ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਈ ਸਥਾਨੀ ਦਾ ਪਰਦੇਪ ਪੁਰਾਤਨ ਹੋਣ ਤੇ ਸਭ ਦੇ ਜਗ੍ਹਾਤ ਬਣੀ ਦੇ
ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਇੱਤਜਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹੀਰ ਵਾਰ ਦੀ ਰਤ ਵਾਗੇ ਸਾਹੀ ਰਾਤ ਦਾ ਕੀਰਤਨ
ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ ਬੱਸਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੋਂ ਜੀ ਰੱਬਾ ਜਾਈ ਵੱਲ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਗਈਆਂ
ਸਨ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 'ਆਕਾਸ਼ੀ ਸਿੱਖ' ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ ਵੀ ਪਾਸ ਨੂੰ ਆਏ ਮਾਰ ਕੇ ਵਾਰਦੁਰ ਸਹਿਤ ਇਸ
ਪੁਰਬ ਵਿਚ ਸਾਮਨ ਤੇ ਕੇ ਰੋਣ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਇਹ ਵੰਗਾਰੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਾਬਾ ਸਦਾਮੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰੀ ਤੋਂ
ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਮਨ ਹੋਏ ਸਨ 21 ਜਨਵਰੀ 1934 ਨੂੰ ਜਦ ਇਹਨਾਂ
ਸਤੰਤੋਂ ਦਾ ਕੇਵਲ (ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਡੇਰੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ) ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਰਹਤ ਤੋਂ ਬਾਹ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸ੍ਰੀ
ਗ੍ਰੀਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਰਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗ੍ਰੀਥ ਨਿਵਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਡੇਰ ਤੇ
ਬੈਠੇ ਗਵੇਜਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਜੋ ਅਨੰਦ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਜਾ ਕਿ ਅਖੰਡ ਸੀਯ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਦੇ ਪੰਜ
ਵਜੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਡੇਰ ਤੋਂ ਬਾਹ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੇ ਤੇ ਦਰੀਆਂ ਵਿੱਛੀਆਂ ਰੋਈਆਂ ਸਨ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ
ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਰਦਾ ਕੀਰਤਨ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗੀਦਾ-ਨਿਵਾਰਨ ਜੀ ਤਾਉਮ ਦੀਆਂ ਭੁਗਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚ ਹੋਰ
ਰਸ ਭਰਦਿਤਾ ਇਹ ਇਸ ਨਾਲ ਹਵਾ-ਕੋਤ ਵਿਚ ਹਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ
ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਅਗਰੀ ਪੁਲੀਤ ਹੋਏ ਸੁਗੰਧ ਭਰੀ ਨਾਰਾਂ ਛੱਡਕੇ ਸਾਮੇਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਗੰਧ ਬਾਰ ਰਹੀ ਸੀ ॥
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਸਾਂ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਹੁਕਾਂ ਸੁਰਬ ਮਾਨਸਾਂ ਮਸਤਾਨੇ ਪੰਡਰ (ਵਿਚ ਕੋਟਰੀਆਂ
ਜੋ ਰਹੇ ਸਨ) ਜਿਸਦਾ ਝਾਨਣ ਕਰਨਾ ਅਤਿ ਕਠਨਾ ਹੈ ੨ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਡੇਰ ਤੇ ਵੰਗੀਤ ਦੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਡੇਰ ਤਕਰੀਬਨ
੧ ਵਜੇ ਤੋਂ ਉਠ ਪਿਆ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਛੱਡਕੇ ਪੁਰੀਤ ਸੰਗਤਾਂ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਪਾਰੀਂ ਛਾਪਸ ਗਈਆਂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਸਿੱਖ ਤੇ ਚੰਡ ਕੀਤੇ ਤੇ ਗਿਣੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ॥ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਹਰ
ਚੋਂ ਇਕ ਬੁੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਨਣ ਕਰ ਸਕਿਆਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕੇਵਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਗਾਣਿਆਂ ਗਿਆ ਤਾਂ

ਉਹ ਵੀ ਨਿਖ ਸਕੇਗਾ ॥ ਜੇਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਸੰਤ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੁਮਾਰ
ਮਸਤਕ ਨੇ ਗਏ ਤਾਂ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਜਾ ਪਏ ਅਤੇ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਕਿਸੇ ਕੇ ਉਤਰਾ ਤੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਦ ਮਸਤਕ ਨੇ ਗਏ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਭੈਣ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੂੰ ਵੇਖੀ ਸੀ ਉਹ ਸੁਣਕੇ ਗੁਰਦੇਵੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ (ਭੇਰ) ਪਾਉਂਦੇ ਤੇਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀ ਕਿ 'ਮੇਰੇ ਪਾਸ'
ਬੁਲਾਓ ਗਈ ਹੈ' ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤਰ ਕੇ 'ਹਰਮ ਸੀਤਾ', 'ਜਿ ਜੇ ਤੂੰ ਮਸਤਕ ਦੀ ਕਿਰਤੀ ਦਿਹਾ ਸੀ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਤੇ ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਹੋਂਦ ਦਿਹਾ ਸੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਸਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਦਾ ॥'
ਸੰਤ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਰ ਦਿਹਾ ਸੇ:- 'ਮੈਂ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਥੇ ਡਿੱਗਾ ਹਾਂ ਇਹ ਮੈਂ ਕੋਈ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਪੁੱਤੀ ਦੇਸਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ
ਜਾਣ ਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ॥' ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਦਿਹਾ:- 'ਜੇਕਰ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ॥'

ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਰਾਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਸਿਖ ਜੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
'ਪੈਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ' ਸਹਿਬੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹੀਆਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਨੁ ਰਹੱਤ ਇਹ ਵੇਲੇ ਫੇਰ
ਰਿਹਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਗਰ ਹੋਂਦ ਪਉੜੀਆਂ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਤਰੇ ਜਿਵੇਂ ਛਾਨ ਮਾਗੀਦੀ ਹੈ
ਜੇਹਾਂ ਖਾਲੀ ਸੀਤਾ ਤੇ ਆਪ ਸੁਣਾਹੀਦੇ ਜੇ ਵਪਾਸ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਤਿਆਰ ਸੀ ਤੇ ਕੋਠਲਿਆਂ ਦੀ ਜਿਆਦੀ
ਡਗਦੀਦਰ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ 'ਦੀਅਮ' ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਰਹਿਤ ਰੱਖੇ, 'ਪਾਦੇ ਬਾਨ' (ਇਹ ਸਿਆਮੀ ਬੰਦੀ ਦਾ
ਨਾਂਅਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਕਬ ਇਹ ਹੈ ਜੋ 'ਪਾਹ ਰਤ') (ਇਸਨੂੰ ਸੰਤ ਬਾਗਬ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਤ ਵਜ਼ੀਰ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਬੈਠ ਗਏ) ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਵੇਰ ਵਪਾਸ ਰਹੇ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਾਹਰ
ਉਹ ਸਿਖ ਜੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਵੇਰ ਪੁੱਤਾ ਤੇ ਤੁਰ ਬਾਖਸ਼ਾਈ ॥ ਸਿਆਮੀ ਡਗਦੀਦਰ ਇਸ ਸਭੇ ਜੋਗਣ ਸੀ
ਜੋ ਏਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਾ ਨਾਗ ਤੇ ਜੋਸ਼ਾਗੀ ਦੇ ਅੱਖਰ ਕਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਰੰਗਮਾਈ, ਵਪਾਸ ਹਮਰਿਓ ਉੱਤਰ ਵਾਜ਼ੇ ਪਾਸਿਓਂ ਹੋਰੇ ਚੀਕੇਰ ਆਏ ਸਨ ਰਸਤੇ ਵਿਚ
ਪਾਗਲੀ ਬਾਗੇ ਤੇ ਪਾਏ ਜੋਗਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਥੇ ਚੀਕੇਰ ਤੇ ਵਪਾਸ ਜਾਨ ਦਾ ਧੰਗਰਾਮ ਇਸ ਪਰਕਾਰ
ਜੀਯਤ ਸੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਹਿਤ ਕੁਝ ਸੇਵਕ ਤੇ ਪੁੱਤਰੀ ਜੋਗ ਗੱਡੀ ਚਾਹੀ ਦੱਖਣ ਪਾਸੇ ਮਸ਼ਾਯਾ
ਦੀ ਬੀਰਬਾਗ ਪੀਠਾਂਗ ਵਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਮਸ਼ਾਯਾ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਗਤ ਰਾਹੀਂ ਰੰਗੁਰ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ॥
ਮਸ਼ਾਯਾ ਅਤੇ ਕਈ ਪੁੱਤਰੀ ਸੇਵਕ ਤੇ ਭੱਖ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮ ਵਲ ਪਾਸੇ ਗੱਡੀ ਤੇ ਪੀਠਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮਸ਼ਾਯਾ
ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਤੇ ਇਥੇ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਸਹੱਚ ਪਾਹ ਕਰਕੇ ਮੈਸ਼ਮੀਰ ਸਹਿਤ ਹੋਰੇ ਰੰਗੁਰ ਵਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ
ਇਸ ਵੇਲੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਜਾਣ ਸਾਰੀ ਵਧੀ ਸੀ ਤੇ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਸ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਤੇ ਇਕ ਗੱਲੀਰ
ਹੋਰ ਨਾਨ ਜਾਣ ਵਧੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਬੀਬ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਚੀਕੇਰ ਤੇ ਬੁਧਵਾਰ 24 ਜਨਵਰੀ 1935 ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਡਿਓ
ਗਟੇਗਤ ਤੇ ਰੰਗੁਰਾਹੀ ਸੀ ਸਭ ਸੁਰੇਈਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਜੋਗਤ ਵਿਚ ਕਰਨ ਵਧੀ ਆਏ
ਹੋਏ ਸੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਚਰਟ ਵਧੀ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਸ: ਹਮ ਸਿੰਘ ਕਾਤਕਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਮਸ਼ਾਯਾ
ਦਾ ਕੋਠੇ ਤੇ ਮੁੰਹ ਦਾ ਚਰਟ ਮਿੱਠਾ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜਦ ਗੱਡੀ ਚਰਟ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਆਵੇਂਦੇ ਦੇ ਕਹਿਰ
ਲੱਗੇ 'ਹਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਕੁਝ ਹਾਰ' ਇਹ ਪੁਸ਼ਪ ਹਾਰ ਸ੍ਰੀ ਬ-ਨਿਹਤ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਦਿਹਾ ਪਾਇਆ
ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ॥ ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਕਿ 'ਹਮ ਸਿੰਘ ਦੀ
ਹਾਰ ਤੇ ਗਈ ਹੈ' ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਨ ਰਸਤੇ ਦੀ ਜਾਣ ਸਾਰੀ ਵਧੀ ਤੇ ਪੀਠਾਂਗ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ
ਜਗਤ ਤੇ ਰੰਗੁਰ ਵਧੀ ਸ: ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੀਠਾਂ ਨਾਨ ਰਾਏ ॥

ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੇ ਚਾਚੀ ਦਾ ਝੱਲਾ ਦੁੱਧ ਇਸ ਸਵੇਰੇ ਗੱਡੀ ਤੇ ਰੱਖ ਰੱਖਿਆ। (ਯਾਦ ਰਹੀ: ਜਿਸ ਗੱਡੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਕਰੇ ਦੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਤਕ (ਉਸਨੂੰ ਥੱਕ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ) ਜਾਂਦੇ ਉਥੇ ਪੁੱਜਿਆ ਤੇ ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਰਹੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਮੈਂਜ਼ਰ ਸੁਭਿਤ ਪੁੱਜੀਦੀ ਸੀ।

ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਗ ਗਿਆ ਮਾਜੇ ਅੱਠ ਦਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਨੜੇ ਦਾ ਝਰਾ ਜੋ ਪੰਜ ਡੇਰੀਆਂ ਤੇ ਚਾਰ ਤੇ ਦਿਆ ਜੀ ਕੁਝ ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅੱਖਰ ਸਨ "ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਾਂ ਸਿਮੇ ਵੀ ਸੰਤ ਜਨ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਵੈਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਚੁਗਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਦੇ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਦੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਜੱਥੇ ਸਮੇਤ ਨੀਯਤ ਕੀਤੇ ਪੰਗਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਗਰੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਗਤ ਰਾਹੀਂ ਬੰਗੁ ਪਾਉਂਦੇ ਹਿੱਸੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਵੀ ਚਾਕੀ ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਨਾਲ ਮੈਂਜ਼ਰ, ਪੰਜਾਮੀ ਤੇ ਜੁੱਦੇ ਬੰਗੁ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਜੋਰ ਜੋਰ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਰੰਗੁ ਤੇ ਸਮੇਤੀ ਜਗਤ ਹੁੰਦੀ ਕੋਰ ਕੋਰ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਉਥੇ ਪੁੱਜਿਆ ਪਾਉਂਦੇ। "ਸੰਤ ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗੰਢੇ ਪਾਠ ਗੁਣਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦਰ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪਰਕਾਰ ਬਾਹੀ ਅੰਤਰੀ ਨਾਇਕ ਵਿਖੇ ਪਾਉਂਦੇ ਜੀ ਪਾਉਂਦੇ ਚੁਕੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਸਾਰੇ ਦਰ ਤੇ ਗੱਡਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜਾਨੁਸ ਦੀ ਸਰਜ਼ ਵਿਚ ਸੀਤਰ-ਕਹਿਣਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਚਾਕੀ ਦੇ ਕੁਪਵਿਰ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਹੋਰ ਅੰਤਰੀ ਨਾਇਕ ਮੁੜ ਆਨ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਉਹ ਤਰੀ ਪਤਰ ਸਫ਼ਰ ਨਾਲ ਸੈਫ਼ਰ ਪੁੱਜਿਆ।

⑧ ਖਾਸ ਨੋਟ:- ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਜੋਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ "ਜਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੇ ਹੋਰ ਆਰੇਸ਼ੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਯਤ ਸਿੰਘ ਸਭ ਦੇ ਪਰ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਣੇ ਪਰ ਤੇ ਅਭਿਮੁਖੀ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਪੀਰੇ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੀ ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ: "ਗੁਰੂ ਸਿੱਖੇ ਕੌਰਾ ਵੀ?" ਤਾਂ ਉਹ ਵਜਰ ਵਿਚ ਆਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਦਿੱਤਿਆ ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਮੰਜੇ ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਗੰਢੇ ਸੀ ਗੰਢੇ ਦੀ ਆਨ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਸਿੰਘ ਨਾਕਾਰ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਪੁਰਾ ਜਾ ਕੇ (ਇਹ ਸਿੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਰ ਤੇ ਪੁਰਾ ਹੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ) ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਪੁੱਛੇ ਜੋੜੇ ਸਮੇਤ ਤੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰ-ਤਰੀਬ ਰੱਖਿਆ ਅੱਜ ਰਾਤ ਇਸ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੰਤਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦੀ ਮਾਜ਼ੀ ਹੈ "ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਜਦ ਜਿੰਦ ਸਤ (ਅੱਜ ਕਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ) ਕਲਿਆਂ ਰੰਦੇ ਚੈਵਨ ਰਵਾਨੇ ਚੰਗੇ ਤੇ ਸਾਨਕਰ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤੇ ਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਸਿੰਘ ਸਭ ਦੇ ਪਰਪਾਨ ਇਕ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਨਾਕਾਰ ਨੇ ਅਪਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਥੀ ਸੰਥੀ ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬੈਠੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸੇਰ ਪਛਰ ਨਾਕ ਗੁਰੂ ਸੰਥੀ ਤੇ ਮੁੱਢੇ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਅਪਣੇ ਵਿਚ ਹਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸਾਖਰ ਹੁੰਦੇ ਆਏ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੀ (ਵਿਰੋਧੀ) ਅਸੀਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਅਪਣੇ ਪਾਗ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਸਿੱਖੇ ਪਿਛੇ ਰਹਿੰਦੇ? ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕੋਰੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਸਿੰਘ ਸਭ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਰਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਚਰਨ ਕੀਤਾ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ "ਜੋ ਅਸੀਂ ਅੰਭੁਏ ਹੋ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਿੱਚਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਰਨ ਤੇ ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਨੇ ਪਰਚਨਗੀ ਦਿਤੀ ਤੇ ਸਵੇਰ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰਤਾਂ ਬਾਦ ਆਪਣੇ ਭੈਣ ਪਾਸੇ ਹਿਰ ਦੇ ਢਾਗ ਅੰਗੁਲੀ ਸਿੰਘ ਸਭ ਵਿਚ ਚਰਨ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਜੀਓ ਆਇਆ" ਹਿਤ ਕੁਝ ਸੁਝਦ ਆਖੇ ਸ਼ੀਬ-ਨਿਯਤ ਜੀ ਨਾਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੰਤ ਨਿਯਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਰਮ ਤੇ ਸੰਤ ਇਕ ਸਿੰਘ 'ਚਰਨ ਚਰਨ' ਵੀ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਉਪਰ ਲਿਖ ਖਾਸ ਨੋਟ ਸ. ਬਾਦ ਸਿੰਘ ਸੇਰੀ ਜੀ ਪਾਠ 18-9-1982 ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਇਸਦਾ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਿਯਤ ਸਿੰਘ ਸਭ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਤੇ ਇਸੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਉੱਚ ਅੱਖੀਂ ਹਿਰ ਪੈਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹਿਸਾਸ ਵਿਚ ਫਰਕ ਨਾ ਆਵੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖਾਸ ਨੋਟ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲੇਖਕ:-

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਨਰੀਦਾ

ਸੁਰੂ ਹਿੱਸਿਆ ਸੰਨ 1982 ਮਾਰਚ ਮਹੀਨਾ

ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੰਨ 1989 ਤ: 25 ਅਪਰੈਲ